

Stijgende energielasten inloophuizen

Webinar, 15 december 2022

Onderwerpen webinar

- ☐ Even voorstellen
- ☐ Aanleiding webinar
- ☐ Energielasten & gasverbruik deelnemers webinar
- ☐ Huidige situatie rondom energielasten
- ☐ Wat kan je verwachten in 2023?
- ☐ Aan welke knoppen kan je draaien?
 - ☐ Verlagen energieverbruik
 - ☐ Verduurzamen
 - ☐ Verlagen energiekosten
 - ☐ Financieringsmogelijkheden
- ☐ Hoe verder?
- ☐ Afsluiting

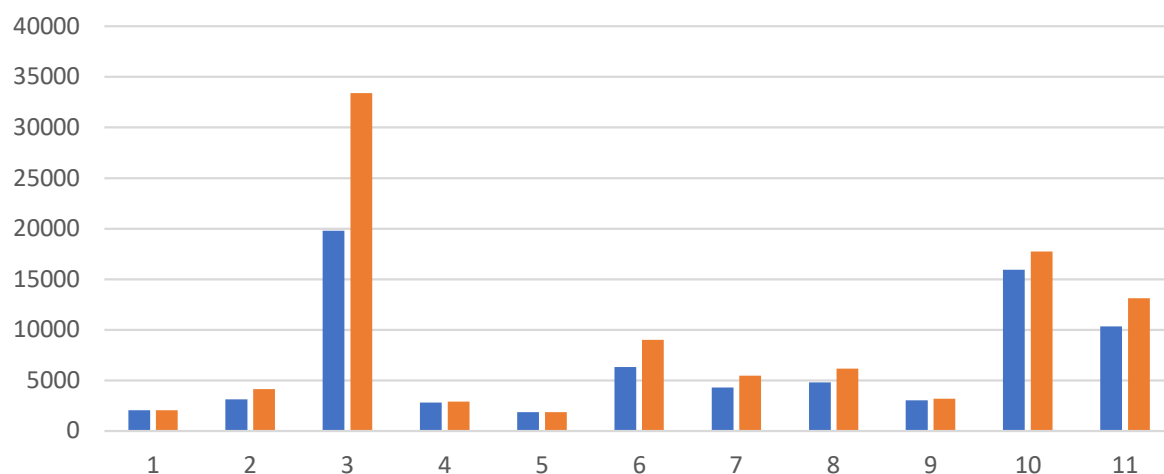
Aanleiding

Steekproef Netwerk DAK – energiekosten van inloophuizen

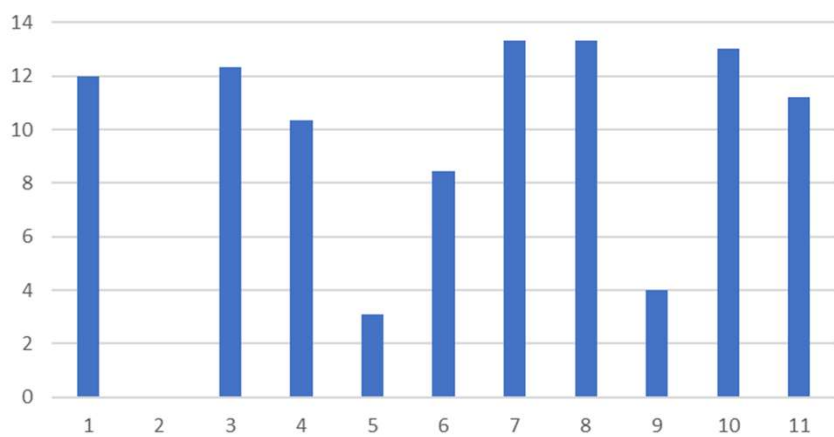
- 25 plekken onderzocht
 - Vragenlijst
 - 10 verdiepende interviews
 - Op 10 plekken: steekproef naar energielasten en indicatie van stijging
- Resultaten:
 - Onder het prijsplafond? Weinig problemen
 - Huur? Situatie is divers, maar ook veel onwetendheid
 - Verbruik boven prijsplafond: lasten stijgen met een factor 3 tot 4

Energielasten & gasverbruik aangeleverd door deelnemende inloophuizen webinar 15 december 2022

Vershil energiekosten 2022 (blauw) & 2023 (oranje)

gasverbruik (m3)/m2

Expertise vanuit Arcadis (o.b.v. mvo programma)

Dirk Brantjes

Duurzaamheidsadviseur en Projectleider

dirk.brantjes@arcadis.com

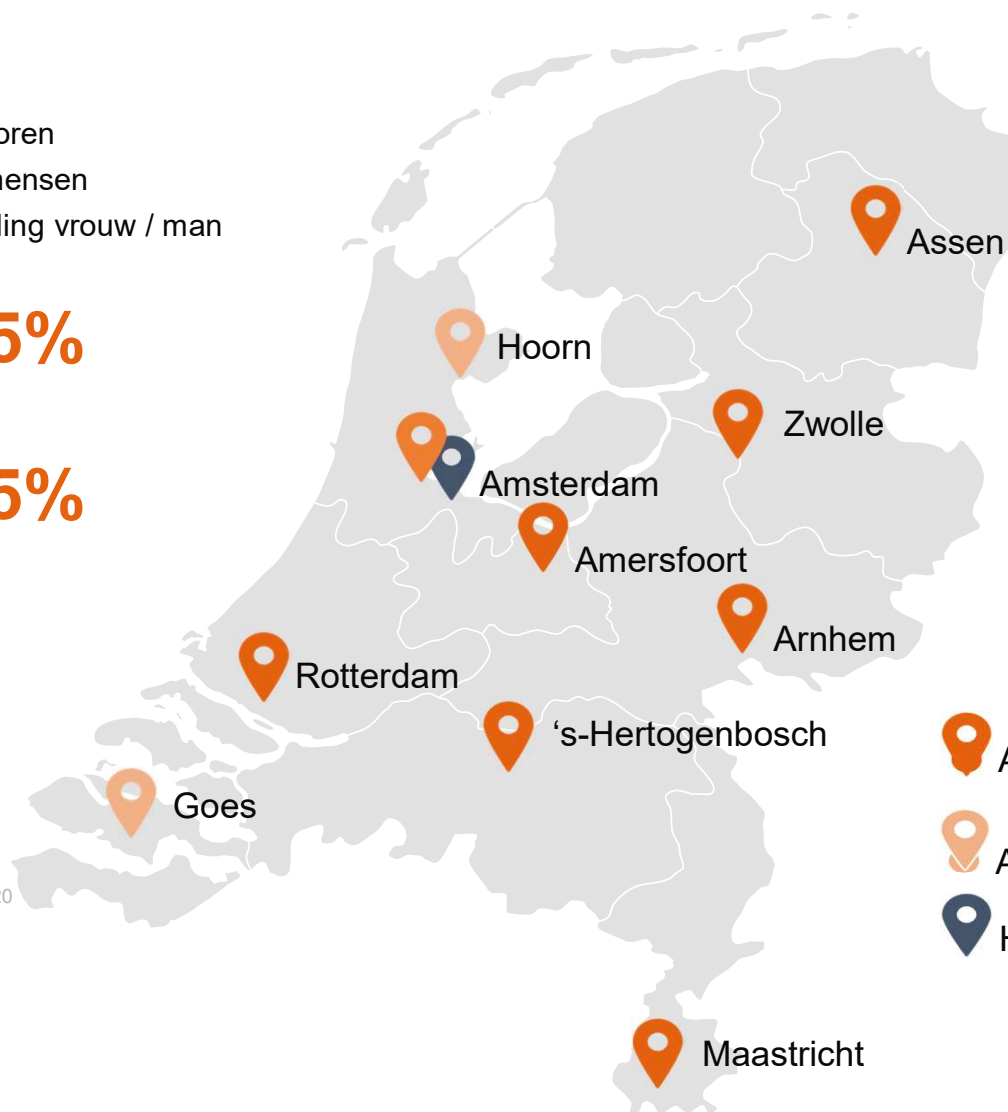
06-21390906

Arcadis in Nederland

- 10 kantoren
- 2.200 mensen
- verhouding vrouw / man

 75%

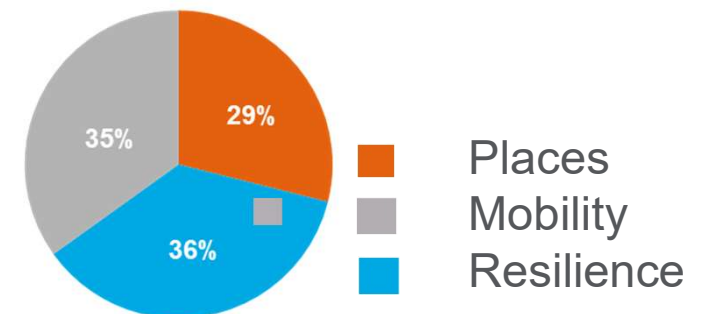
 25%

© Arcadis 2020

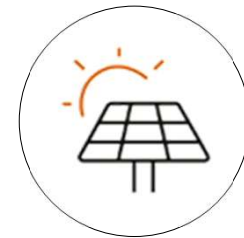
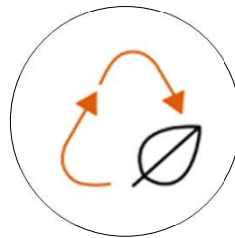
Onze Klanten

40% Privaat – 60% Publiek
in 12 focus sectoren

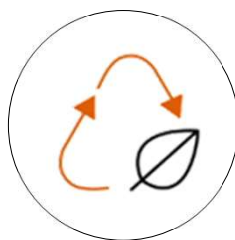
Duurzaamheid

Duurzaamheid

Klimaatadaptatie

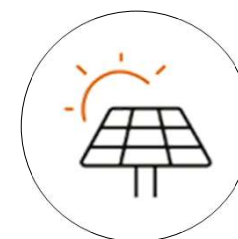
Circulariteit

Biodiversiteit

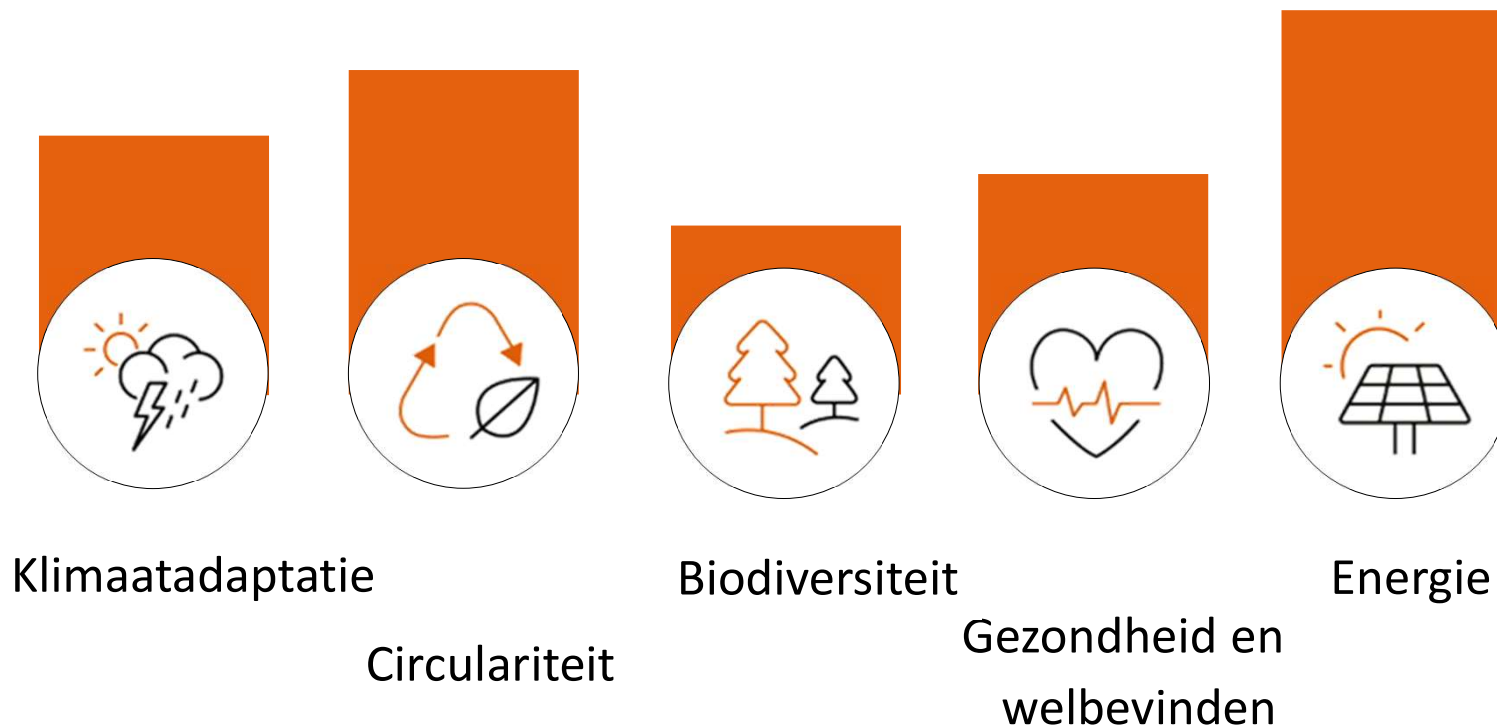

Gezondheid en
welbevinden

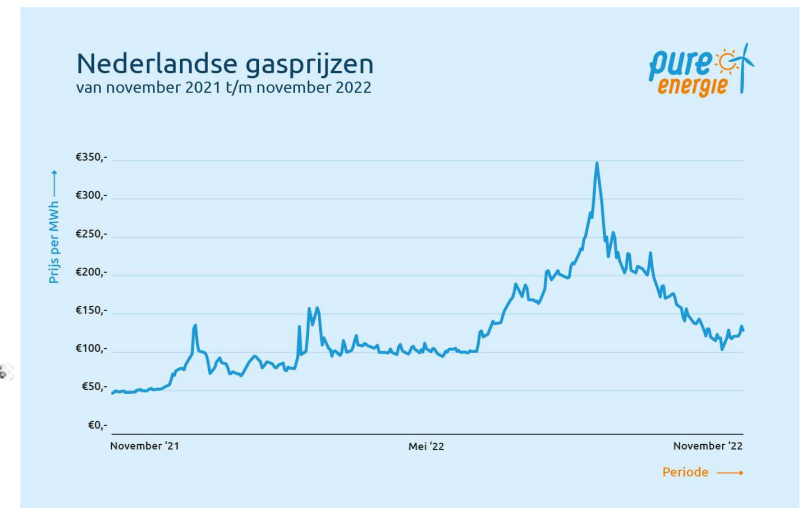
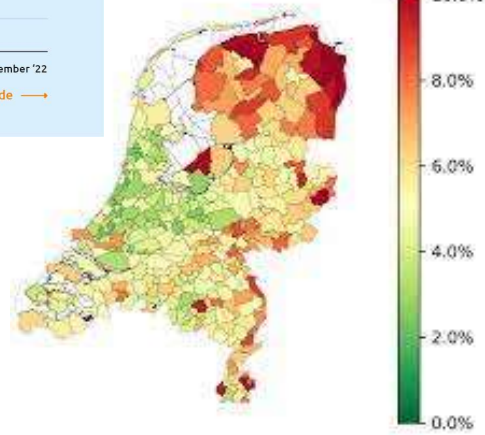

Energie

Duurzaamheid

Huidige situatie in Nederland

Huidige situatie in Nederland

NOS Nieuws • Maandag 19 september, 18:41 •
Aangepast dinsdag 20 september, 07:56

Overheid springt bij, energierekeningen vanaf november omlaag

NOS Nieuws • Vrijdag, 14:22

Prijsplafond energie voor consumenten definitief van start op 1 januari

300 miljoen voor compensatie hoge kosten voor gemeenten en provincies

Nieuwsbericht | 21-11-2022 | 18:40

Gemeenten en provincies krijgen vanaf het voorjaar van 2023 structureel extra middelen om publieke en maatschappelijke voorzieningen te compenseren voor hoge kosten. Dit werd vandaag door het ministerie van Financiën bekendgemaakt in de Najaarsnota 2022. Het gaat bij deze prijsbijstelling jaarlijks in totaal om zo'n € 300 miljoen voor de periode 2023-2025; voor 2026 en 2027 loopt dat bedrag naar verwachting op tot circa € 400 miljoen.

Huidige situatie in Nederland

Tegemoetkoming Energiekosten energie-intensief mkb (TEK)

Gepubliceerd op: 14 oktober 2022 | Laatst gecontroleerd op: 21 november 2022

De Tegemoetkoming Energiekosten energie-intensief mkb (TEK) biedt een tijdelijke tegemoetkoming voor mkb-ondernemingen waarvan de energiekosten een relatief groot deel uitmaken van de totale kosten. Met behulp van deze tegemoetkoming krijgt het energie-intensieve mkb meer adem om haar bedrijfsmodel toekomstbestendig te maken.

Dee

Dorpshuizen.nl

NIEUWS

DORPSHUIZEN

BROCHURES

OVER ONS

ZOEK

nd ook voor buurt- en dorpshuizen met een kleinverbruik aansluiting

urten
en
n eigen

even en
ngen

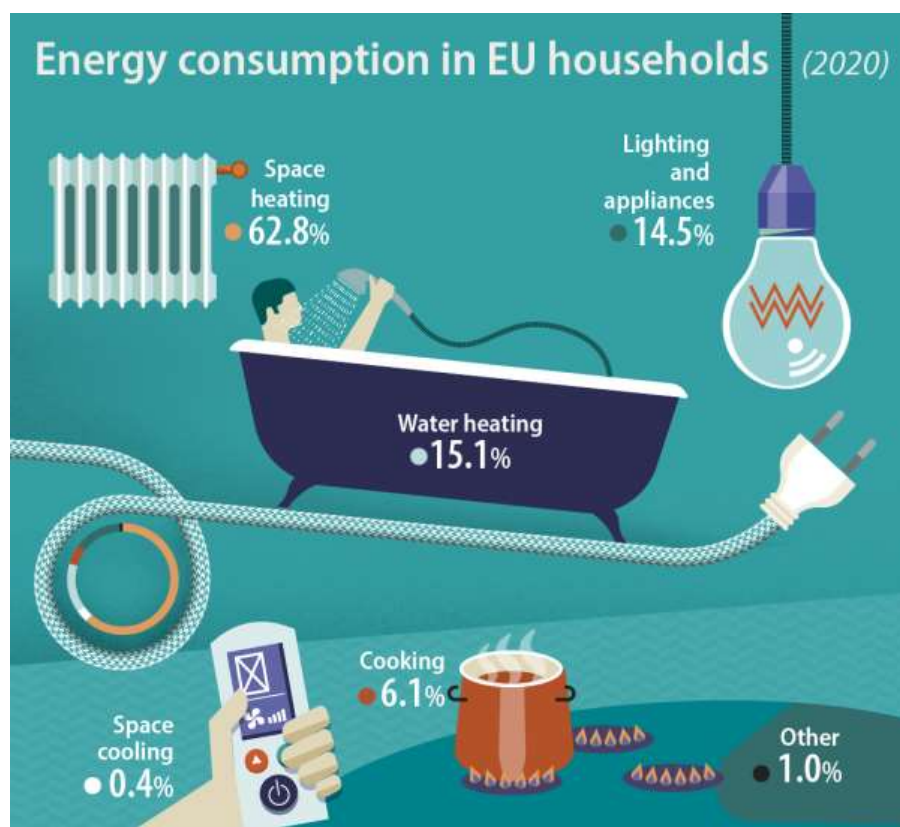
Prijsplafond ook voor buurt- en dorpshuizen met een kleinverbruik aansluiting

Het prijsplafond is straks ook voor veel dorps- en buurthuizen van toepassing. Voor gas wordt het maximale tarief € 1,45 per kuub tot een verbruik van 1.200 kuub. Voor elektriciteit wordt het maximale tarief € 0,40 per kWh tot een verbruik van 2.900 kWh. Het prijsplafond gaat in op 1 januari 2023 en zal gelden voor alle kleinverbruikers. Naast huishoudens gaat het om zzp'ers, winkels, verenigingen, kleine maatschappelijke organisaties en een deel van het kleine mkb. Let op, het buurt- of dorpshuis dient wel een [kleinverbruik aansluiting](#) te hebben. Meer informatie op de [website van de Rijksoverheid](#).

Gepubliceerd 16 november 2022

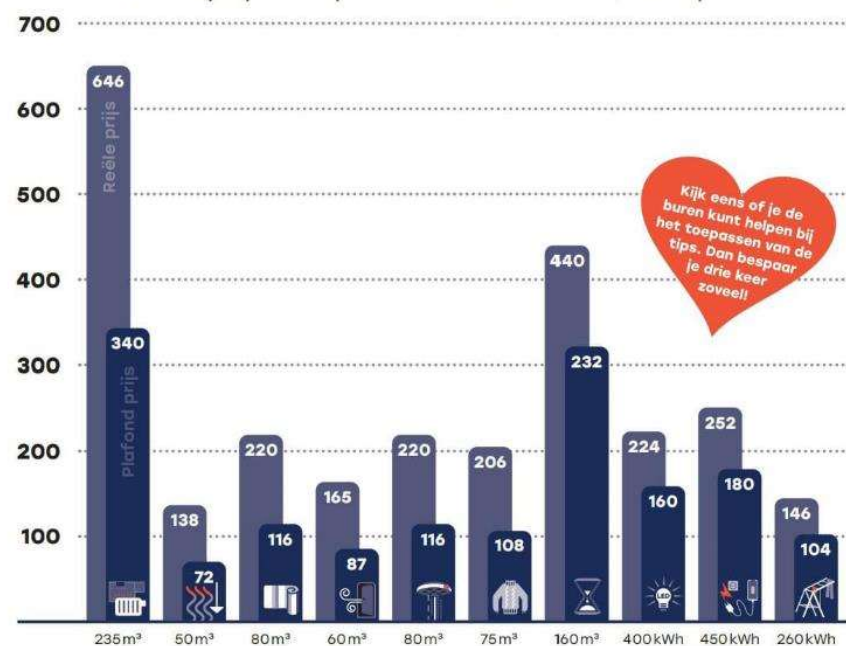
Duurzaamheid

ec.europa.eu/eurostat

Fix je energierekening

Waarschijnlijk kun je meer dan € 1000,- besparen.

Het eerste bedrag is de gemiddelde kostprijs op dit moment, te weten:
€ 0,56 per kWh stroom en € 2,75 per m³ gas.
Het tweede bedrag betreft de prijzen van het prijsplafond:
€ 0,40 per kWh stroom en € 1,45 per m³ gas.

**Waar lopen jullie nu al tegen
aan?**

Top 5 adviezen

Top 5	maatregel	Kosten	Financiering
Gedrag!	*Licht uit en verwarming uit bij het weggaan; *Deuren dichthouden; *Alleen ruimtes verwarmen waar nodig; *Apparaten niet op stand-by laten staan.	geen	
Doe het zelf klussen	*Radiatorfolie achter de verwarmingen plaatsen; *Tochtstrips plakken; *Slimme thermostaten installeren (timers, elke ruimte apart kunnen instellen etc); *Lampen vervangen door LED; *Zuinige apparaten gebruiken en installeren.	< € 500	eigen middelen
Isolatiemaatregelen	dak en/of gevel	€100-€200 per m2	DUMAVA 2023
Installatieadvies	duurzamere verwarming (en koeling)	€ 5.000	advies vanuit ontzorgingsprogramma maatschappelijk vastgoed (via provincies) aanschaf: ISDE
Reduceren energievraag	stralingspanelen zonnepanelen	€750 per stuk €600 per stuk	ISDE SCE (cooperatieve energie-opwekking)

Waar radiatorfolie plaatsen?

Je kunt radiatorfolie zowel tegen de gevel achter de radiator als tegen de achterkant van de radiator zelf bevestigen. Bij het zoeken van de juiste radiatorfolie kun je op de verpakking zien waar het bevestigd moet worden. Voor de werking maakt het niet heel veel uit of de folie tegen de radiator aan of op de muur erachter bevestigd wordt. Er wordt meestal gekozen voor een radiatorfolie die aan de radiator wordt bevestigd. Reden hiervoor is het feit dat deze folie na het plaatsen nagenoeg onzichtbaar is. Radiatorfolie die bevestigd wordt op de gevel achter de radiator blijft soms zichtbaar en dat is niet altijd even fraai. Komt de ruimte al slecht op temperatuur? Een radiatorfolie tegen de achterzijde van een radiator zal de warmteafgifte van de radiator enigszins beperken. In dit geval is een radiatorfolie tegen de muur aan te raden.

Bron: duurzaam bouwloket

Welk gedrag kan je zelf aanpassen?

Stop sluipverbruik

Zorg dat apparaten ook echt uit staan en niet onnodig energie verbruiken in standby modus. Vergeet niet de decoder van je tv en de oplader van de telefoon.
Tip: Gebruik een stekkerblok met schakelaar!

Verwarm slim

Sluit de tussendeuren in huis en zet de radiator uit in de kamers waar je niet bent. Lastig om de deur dicht te doen? Plaats deurdrangers.

Elke dag warme- truiendag

Zet de verwarming een graad lager en maak van elke dag een warmetruiendag. Tip: (samen) onder de dekens is goedkoper dan je woonkamer een paar uur extra verwarmen.

Douche korter

Hou je van lang douchen? Kortere douches leveren wel veel op. Bij 5 in plaats van 15 minuten hebben we het over ruim honderd euro per jaar.

Gebruik een wasrek

Gebruik geen wasdroger, maar hang je was te drogen aan een wasrek. Tip: Heb je weinig ruimte? Doe dan in ieder geval de helft niet in de wasdroger.

Welke maatregelen heb genomen?

- CV ketel vervangen
- Dikkere gordijnen voor de ramen
- 1 persoon verantwoordelijk maken
- Teruggaaf energiebelasting voor ANBI's:
https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/overige_belastingen/belastingen_op_milieugrondslag/teruggaafregelingen/teruggaafregeling_energiebelasting
- Duurzaamheidsmaatregelen (dak isoleren, zonnepanelen)
- Sponsoren vragen voor concrete duurzaamheidsmaatregelen
- Kostenstijging aangeven bij financiers die geldelijke toezegging hebben gedaan en vragen of de toezegging kan worden verhoogd
- Deurdrangers plaatsen
- Mensen vragen of ze hun energietoeslag willen schenken aan het inloophuis

Welk gedrag kan je zelf aanpassen?

Welke klussen kan je zelf doen?

Zet je ketel op 60 °C

Een CV-ketel staat vaak op 80 °C afgesteld, terwijl 60 °C genoeg is. Aanpassen is heel eenvoudig (zie zetmop60.nl) Tip: Koop radiatorventilatoren voor de woonkamer en haal de spinnenwebben uit de radiator.

Plak radiator- en raamfolie

Plaats radiatorfolie achter je radiatoren die tegen een niet geïsoleerde buitenmuur staan. Daarnaast kun je voor je kozijnen folie plakken, even föhnen en je ziet er bijna niets van.

Water-besparende douchekop

Een waterbesparende douchekop kun je eenvoudig ophangen en is te koop in iedere bouwmarkt. Als twee personen één keer per dag 9 minuten douchen bespaar je al snel 75 m³ per jaar.

Stop met gloeien

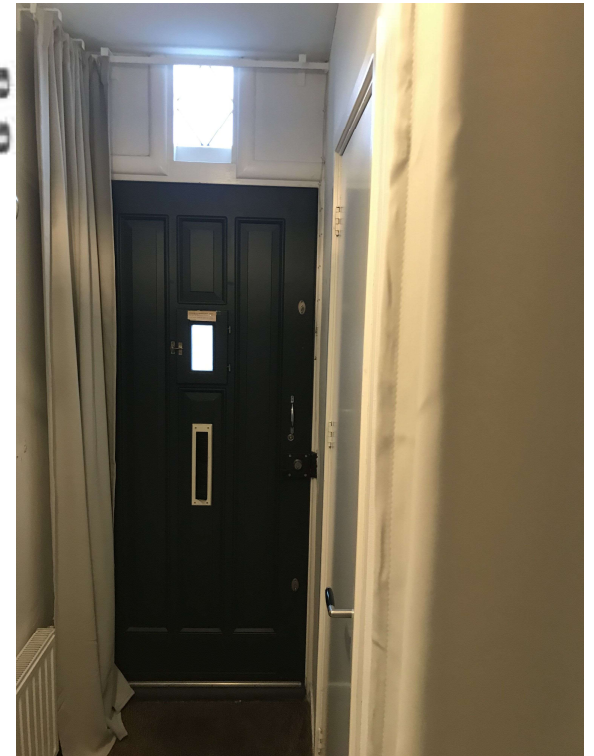
Stap over op ledverlichting. LED verbruikt maar 10% van de energie van oudere lampen.

Geef tocht geen ruimte

Plaats tochtstrips in deuren en ramen. Tip: vergeet de tochtborstel voor de brievenbus niet en isoleer ook het luik van je kruipruimte.

Welke klussen kan je zelf doen?

Lokale overheden aanspreken

31 oktober t/m 6 november

Ontzorgingsprogramma Maatschappelijk Vastgoed

Vanaf 2021 kunnen kleine maatschappelijk vastgoedeigenaren voor het verduurzamen van hun gebouwen terecht bij het **ontzorgingsprogramma binnen hun provincie**. Via dit programma kunnen eigenaren van maatschappelijk vastgoed gebruik maken van advies en ondersteuning op maat.

Duurzaamheidscoaches en projectfacilitatoren bieden begeleiding bij:

- het inzichtelijk maken van de te nemen stappen
- de financieringsmogelijkheden
- het opstellen van een plan van aanpak
- het vinden van een uitvoerende partij

Het budget voor het nemen van de verduurzamingsmaatregelen valt niet binnen het programma.

Meer info op [RVO website](#)

Rijksdienst voor
Ondernemend
Nederland

Conclusie

De Holm heeft zelf een aantal belangrijke stappen gezet om het gebouw te verduurzamen er. Er zijn plannen om een (moes)tuin aan te leggen. Hiermee zal de biodiversiteit ook erg gestimuleerd worden. Ook is er al veel aandacht voor het onderwerp gezondheid en welbevinden. Binnen het thema energie liggen nog kansen om verder te besparen en ook kan de organisatie nog bijdragen door te investeren in klimaat adaptieve maatregelen waar de locatie zich goed voor leent!

Maatregel	Thema	Investering	Terugverdientijd
Ramen vervangen naar dubbel glas		€ 200-400 /m ²	5-10 jaar
Gevel isoleren		€ 150	4 jaar
Dak isoleren		€ 200 /m ²	5 jaar
Om te komen tot de beste oplossing voor het vervangen van de cv-installatie en een oplossing voor een gescheiden warmtevoorziening van de nagelstudio is een specialistisch installatieadvies benodigd (advieskosten).	 	€ 5000	n.v.t.
Alle verlichting vervangen naar ledverlichting		€ 200 /st	1 jaar
Hemelwater loskoppelen van het riool en afwateren op het terrein.		€ 2000	n.v.t.
Opvangen regenwater met regenton	 	€ 300	n.v.t.
Vergroening van de buitenruimte		Naar behoefte	n.v.t.

Conclusie

De stichting is al goed op weg en heeft vergaande verduurzamingsmaatregelen toegepast in het gebouw. Het (na)isoleren van de bestaande gebouwschil is een belangrijke eerste stap in verduurzaming van bestaande gebouwen. Grote kans voor deze locatie is om zo snel mogelijk ook de andere helft van de zolder te isoleren om de warmteverliezen via het dak zo veel mogelijk te beperken. Omdat het gebouw een monument is, is het lastig om de beglazing aan te passen. Wel is het mogelijk om monumentaal dubbel glas toe te passen om het warmteverlies nog verder tegen te gaan. Op de andere duurzaamheidsthema's kan de organisatie nog stappen zetten. De meest kansrijke maatregelen staan weergegeven in onderstaande tabel.

Maatregel	Thema	Investering	Terugverdientijd
Verder isoleren zolderdak		100 / m ²	5 jaar
Aanbrengen isolerend monumentenglas	 	€ 500 / m ²	10-20 jaar
Voor het realiseren van zonnepanelen is het verstandig om een offerte op maat te laten maken. De offerte is meestal gratis en geeft een haalbaarheidsstudie en geschatte opbrengst van de panelen (indicatie prijs realisatie 10 st. panelen).		€ 6000	8 jaar
Om te komen tot de beste oplossing voor het vervangen van de cv-installatie door een warmtepomp of hybride warmtepomp met ruimteregeling is een specialistisch energieadvies benodigd (advieskosten).		€ 5000	n.v.t.
Alle verlichting vervangen naar ledverlichting		€ 200 /st	1 jaar
Akoestische panelen plaatsen		€ 125 /m ²	n.v.t.
Opvangen regenwater door regenton	 	€ 300	n.v.t.
Nestvoorzieningen toevoegen		€ 100	n.v.t.

Conclusie

Dorpswinkel Sauwerd heeft een belangrijke plek gevonden in de harten van de inwoners van het Groningse dorp. Vrijwilligers en bezoekers komen er graag om elkaar te ontmoeten en hun boodschappen te doen. De binding met het dorp wordt naast de supermarktgelegenheid gerealiseerd door bijvoorbeeld kookworkshops.

Ook voor deze locatie zijn de stijgende energiekosten een zorg. De grote hoeveelheid (deels verouderde) koelapparaten die continu aan staan maakt dat de opgewekte zonne-energie bij lange na niet genoeg is om de winkel te voorzien van genoeg stroom, dus is een hoge energierekening te verwachten.

De stichting die de winkel beheert geeft aan wel klimaatadaptieve en gezondheidsgerelateerde maatregelen te willen nemen, maar de grootste vraag toch bij energie neer te leggen. Circulair gezien heeft de winkel al een aantal stappen in de duurzame richting gezet door onder meer het terras te laten bestaan uit volledig tweedehands spullen.

Maatregel	Thema	Investering	Terugverdientijd
Isoleren verouderde koelapparaten		€ 400	Tot 5 jaar
Vervangen van oude koelapparaten voor hogere energie-efficiëntie		€ 6.000	Tot 5 jaar
Regenton als waterbuffer		€ 300	n.v.t.
Verharding er deels vervangen voor groen		€ 3.000	n.v.t.
Plastic koffiebekers vervangen door recyclebare papieren bekers of mokken		-	n.v.t.
Aanbrengen nestgelegenheden voor lokale diersoorten		Tot € 150	n.v.t.

Dirk Brantjes

Duurzaamheidsadviseur en Projectleider

dirk.brantjes@arcadis.com

06-21390906

Handige links

- Het aanpassen van de ketel zodat deze tot 60 graden verwarmd: <https://zetmop60.nl/>
- Prijsplafond 2023: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/koopkracht/plannen-kabinet-met-prijsplafond-voor-gas-en-elektriciteit>
- Hoe gasvrij ben jij?: <https://natuurenmilieu.nl/hoegasvrijbenjij/>
- Duurzaam bouwloket: <https://www.duurzaambouwloket.nl/>
- Klimaatburgermeesters van Nederland: <https://nkw2022.nl/klimaatburgemeester>
- Hoe duurzaam is jouw energieleverancier?: <https://wisenederland.nl/>

300 miljoen voor compensatie hoge kosten voor gemeenten en provincies

- [Het BZK verhaal](#)
- [Agenda](#)
- [Toespraken](#)
- [Beeldbank](#)
- [Podcasts](#)
- [Contact](#)

“

Minister Hanke Bruins Slot (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties): “Met deze middelen hebben gemeenten en provincies de mogelijkheid om voorzieningen met een maatschappelijke functie extra te ondersteunen als dat nodig is. Denk bijvoorbeeld aan buurt- en dorpshuizen die te maken hebben gekregen met hoge energiekosten. Het is aan gemeenten en provincies aan welke maatschappelijke voorzieningen ze dit geld willen besteden.”

Extra middelen voor voorzieningen met maatschappelijke functie

- Najaarsnota (ministerie van financiën):
 - Vanaf voorjaar 2023 structureel extra middelen
 - Periode 2023 – 2025: 300 miljoen jaarlijks extra (indicatief)
 - Periode 2026 – 2027: 400 miljoen jaarlijks extra (indicatief)
- Verdeeld via gemeentefonds en provinciefonds (dus: vrij te besteden)
- Ten behoeve van publieke en maatschappelijke voorzieningen

Hebben jullie al contact gehad met gemeenten?

Reacties in de chat

Contact met gemeente: wat te doen?

- Ga **op tijd** in gesprek
- Bereid je voor: onderbouw met cijfers
- Maak zowel probleem als oplossingsrichtingen duidelijk
- Maak je positie sterker
 - Je rol in armoedebestrijding
 - Landelijke netwerk waar je deel van uitmaakt
 - ...

Oplossingsrichting

Gemeente heeft vaak nog ruimte in
eigen energiecontract!

Onderzoek de mogelijkheden om
energie via gemeente te laten
lopen

Fondsaanvraag

Aanvragen tussen de 500 en 5000 euro

Meer informatie:

www.postcodeloterijbuurtfonds.nl

Stichting DOEN
9.068volgers
1 mnd • Bewerkt •

[+ Volgen](#) ...

'Met je buurt de winter door': vraag een (extra) bijdrage aan voor 500 tot 5000 euro.

Het Postcode Loterij Buurtfonds (onderdeel van [Stichting DOEN](#)) is opgericht om buurtprojecten snel te helpen realiseren. Door de hoge energieprijzen komen ook buurtprojecten- en activiteiten deze winter onder druk te staan. Het Postcode Loterij Buurtfonds vindt het belangrijk dat bewoners elkaar blijven ontmoeten en zich gezamenlijk inzetten voor hun buurt. Daarom lanceert het Postcode Loterij Buurtfonds de campagne 'Met je buurt de winter door': heb jij een goed idee om jouw buurt te helpen samen warm de winter door te komen? Dan kun je van 8 november tot en met 28 februari 2023 een (extra) aanvraag indienen. Ook partners van Stichting DOEN kunnen een aanvraag indienen.

Meer weten? Lees verder op onze website: <https://lnkd.in/edJ4Wrpd>

BUURT FONDS

Met je buurt de winter door

Hoe gaan we verder?

- **Netwerk DAK:**
 - Contact met ministerie en VNG
 - Samenwerking met kennispartners (KNHM Foundation, Arcadis, Greenchoice)
 - Actuele informatie op website
- **Plaatselijk:**
 - Expertise of denkkraft nodig? Neem contact op!
 - Heb je een interessante oplossing gevonden? Deel het met ons en help het netwerk daarmee